

Λύση 1ης άσκησης: $y = \sqrt[3]{x} + \sqrt[5]{x}$

$$\begin{aligned}y &= \sqrt[3]{x} + \sqrt[5]{x} \implies \frac{dy}{dx} = \frac{d}{dx} \left(x^{1/3} \right) + \frac{d}{dx} \left(x^{1/5} \right) = \frac{1}{3} x^{-2/3} + \frac{1}{5} x^{-4/5} \\&= \frac{1}{3x^{2/3}} + \frac{1}{5x^{4/5}} = \frac{5}{15x^{2/3}} + \frac{3}{15x^{4/5}} = \frac{5}{15x^{10/15}} + \frac{3}{15x^{12/15}} \\&= \frac{5x^{2/15}}{15x^{10/15}x^{2/15}} + \frac{3}{15x^{12/15}} = \frac{5x^{2/15}}{15x^{12/15}} + \frac{3}{15x^{12/15}} = \frac{5x^{2/15} + 3}{15x^{4/5}}.\end{aligned}$$

Λύση 2ης άσκησης: $y = \sin(x^3 + x)$

Θέτουμε $z = x^3 + x$ οπότε η y είναι σύνθετη συνάρτηση και γίνεται $y = \sin z$. Παραγωγίζουμε ως προς x και έχουμε

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{dz} \cdot \frac{dz}{dx} = \frac{d(\sin z)}{dz} \cdot \frac{d(x^3 + x)}{dx} = \cos z \cdot (3x^2 + 1) =$$

και αν αντικαταστήσουμε και το z θα έχουμε τελικά τη ζητούμενη παράγωγο

$$\frac{dy}{dx} = \cos(x^3 + x) \cdot (3x^2 + 1).$$

Λύση 3ης άσκησης: $y = \frac{e^x}{x^2}$

Υπολογίζουμε πρώτα την πρώτη παράγωγο:

$$\begin{aligned}y &= \frac{e^x}{x^2} \implies \frac{dy}{dx} = \frac{\frac{d}{dx}(e^x)x^2 - e^x \frac{d}{dx}(x^2)}{x^4} = \frac{e^x x^2 - e^x 2x}{x^4} \\ &= \frac{e^x(x-2)}{x^3}.\end{aligned}$$

Άρα η ζητούμενη δεύτερη παράγωγος θα είναι:

$$\begin{aligned}\frac{d^2y}{dx^2} &= \frac{d}{dx} \left(\frac{dy}{dx} \right) = \frac{d}{dx} \left[\frac{e^x(x-2)}{x^3} \right] = \frac{\frac{d}{dx}[e^x(x-2)]x^3 - e^x(x-2)\frac{d}{dx}(x^3)}{x^6} \\ &= \frac{[e^x(x-2) + e^x]x^3 - e^x(x-2)3x^2}{x^6} \\ &= \frac{e^x x(x-2) + e^x x - 3e^x(x-2)}{x^4} \\ &= \frac{e^x(x^2 - 2x + x - 3x + 6)}{x^4} = \frac{e^x(x^2 - 4x + 6)}{x^4}.\end{aligned}$$

Λύση 4ης άσκησης: $3(x^2 + y^2)^2 = 100xy$

Χρειαζόμαστε την παράγωγο $\frac{dy}{dx}$ οπότε

$$\frac{d}{dx} [3(x^2 + y^2)^2] = \frac{d}{dx} [100xy]$$

$$(2) 3(x^2 + y^2) \left(2x + 2y \frac{dy}{dx} \right) = 100 \left[(1)y + x \frac{dy}{dx} \right]$$

$$12x(x^2 + y^2) + 12y(x^2 + y^2) \frac{dy}{dx} = 100y + 100x \frac{dy}{dx}$$

$$12y(x^2 + y^2) \frac{dy}{dx} - 100x \frac{dy}{dx} = 100y - 12x(x^2 + y^2)$$

$$[12y(x^2 + y^2) - 100x] \frac{dy}{dx} = 100y - 12x(x^2 + y^2) \Rightarrow$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{100y - 12x(x^2 + y^2)}{-100x + 12y(x^2 + y^2)} = \frac{25y - 3x(x^2 + y^2)}{-25x + 3y(x^2 + y^2)}$$

Λύση 4ης άσκησης

Άρα η κλίση της καμπύλης στο σημείο $(3, 1)$ είναι:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{25(1) - 3(3)(3^2 + 1^2)}{-25(3) + 3(1)(3^2 + 1^2)} = \frac{25 - 90}{-75 + 30} = \frac{-65}{-45} = \frac{13}{9}$$

Λύση 5ης άσκησης: $x^2 + y^2 = 25$

Παραγωγίζουμε και τα δύο μέλη ως προς x οπότε προκύπτει

$$2x + 2y \frac{dy}{dx} = 0$$

$$2y \frac{dy}{dx} = -2x$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{-2x}{2y} = -\frac{x}{y}$$

και στο σημείο $(-3, 4)$ η πρώτη παράγωγος θα είναι: $\frac{dy}{dx} = -\frac{-3}{4} = \frac{3}{4}$.

Ξανά παραγωγίζουμε την πρώτη παράγωγο πάλι ως προς x οπότε θα προκύψει:

$$\frac{d^2y}{dx^2} = \frac{d}{dx} \left(\frac{dy}{dx} \right) = -\frac{(1)y - (x)(dy/dx)}{y^2}$$

Αντικαθιστούμε την dy/dx και έχουμε:

Λύση 5ης άσκησης: $x^2 + y^2 = 25$

$$\begin{aligned}\frac{d^2y}{dx^2} &= -\frac{(1)y - (x)(dy/dx)}{y^2} \\ &= -\frac{y - x(-x/y)}{y^2} \\ &= -\frac{y^2 + x^2}{y^3} \\ &= -\frac{25}{y^3}.\end{aligned}$$

Στο σημείο $(-3, 4)$ η δεύτερη παράγωγος είναι:

$$\frac{d^2y}{dx^2} = -\frac{25}{4^3} = -\frac{25}{64}.$$

Λύση 6ης άσκησης: $x^2 (x^2 + y^2) = y^2$

Κάνουμε τις πράξεις στην εξίσωση και παραγωγίζουμε με έμμεση παραγωγή ως προς x οπότε παίρνουμε:

$$\begin{aligned}x^4 + x^2 y^2 - y^2 &= 0 \\4x^3 + 2xy^2 + x^2 \left(2y \frac{dy}{dx}\right) - 2y \frac{dy}{dx} &= 0 \\2y(x^2 - 1) \frac{dy}{dx} &= -2x(2x^2 + y^2) \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{x(2x^2 + y^2)}{y(1 - x^2)}.\end{aligned}$$

Άρα στο σημείο $(\sqrt{2}/2, \sqrt{2}/2)$ η κλίση θα είναι:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{(\sqrt{2}/2)[2(1/2) + (1/2)]}{(\sqrt{2}/2)[1 - (1/2)]} = \frac{3/2}{1/2} = 3$$

και η εξίσωση της εφαπτομένης σε αυτό το σημείο θα είναι:

$$\text{Λύση 6ης άσκησης: } x^2 (x^2 + y^2) = y^2$$

και η εξίσωση της εφαπτομένης σε αυτό το σημείο θα είναι:

$$y - \frac{\sqrt{2}}{2} = 3 \left(x - \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$$
$$y = 3x - \sqrt{2}.$$

Λύση 8ης άσκησης: i) $y = \frac{x(1-x^2)^2}{(1+x^2)^{1/2}}$

1) Πρώτα λογαριθμούμε:

$$\ln y = \ln x + 2 \ln(1 - x^2) - \frac{1}{2} \ln(1 + x^2)$$

και κατόπιν με έμμεση παραγωγήιση βρίσκουμε

$$\begin{aligned} \frac{y'}{y} &= \frac{1}{x} - \frac{4x}{1-x^2} - \frac{x}{1+x^2} \Rightarrow \\ y' &= \frac{x(1-x^2)^2}{(1+x^2)^{1/2}} \left[\frac{1}{x} - \frac{4x}{1-x^2} - \frac{x}{1+x^2} \right] \\ &= \frac{(1-x^2)^2}{(1+x^2)^{1/2}} - \frac{4x^2(1-x^2)}{(1+x^2)^{1/2}} - \frac{x^2(1-x^2)^2}{(1+x^2)^{3/2}} \\ &= \frac{(1-5x^2-4x^4)(1-x^2)}{(1+x^2)^{3/2}} \end{aligned}$$

Λύση 8ης άσκησης: ii) $y = (3 + 2 \sin x)^{\cos 3x}$

2) Πρώτα λογαριθμούμε και μετά παραγωγίζουμε:

$$\ln y = \cos 3x \ln(3 + 2 \sin x) \Rightarrow$$

$$\frac{y'}{y} = -\sin 3x \cdot 3 \cdot \ln(3 + 2 \sin x) + \cos 3x \frac{(3 + 2 \sin x)'}{3 + 2 \sin x} \Rightarrow$$

$$\frac{y'}{y} = -3 \sin 3x \ln(3 + 2 \sin x) + \cos 3x \frac{2 \cos x}{3 + 2 \sin x} \Rightarrow$$

$$y' = -3y \sin 3x \ln(3 + 2 \sin x) + y \cdot 2 \cos x \cos 3x / (3 + 2 \sin x) \Rightarrow$$

$$y' = -3(3 + 2 \sin x)^{\cos 3x} \sin 3x \ln(3 + 2 \sin x) +$$

$$(3 + 2 \sin x)^{\cos 3x} \cdot 2 \cos x \cos 3x / (3 + 2 \sin x)$$

$$= -3(3 + 2 \sin x)^{\cos 3x} \sin 3x \ln(3 + 2 \sin x) +$$

$$(3 + 2 \sin x)^{\cos 3x - 1} \cdot 2 \cos x \cos 3x$$

$$= (3 + 2 \sin x)^{\cos 3x - 1} [-3(3 + 2 \sin x) \sin 3x \ln(3 + 2 \sin x) +$$

$$2 \cos x \cos 3x] = (3 + 2 \sin x)^{\cos 3x - 1} [2 \cos x \cos 3x -$$

$$9 \sin 3x \ln(3 + 2 \sin x) - 6 \sin x \ln(3 + 2 \sin x) \sin 3x]$$

Λύση 8ης άσκησης: iii) $y = x^3 e^{2x} \cos^2 x$

3) Πρώτα λογαριθμούμε,

$$\ln y = 3 \ln x + 2x \ln e + 2 \ln \cos x = 3 \ln x + 2x + 2 \ln \cos x$$

και μετά παραγωγίζουμε ως προς x ,

$$\frac{y'}{y} = 3 \frac{1}{x} + 2 + 2 \frac{(\cos x)'}{\cos x} = \frac{3}{x} + 2 - \frac{2 \sin x}{\cos x} \Rightarrow$$

$$y' = y \left(\frac{3}{x} + 2 - \frac{2 \sin x}{\cos x} \right) \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} y' &= x^3 e^{2x} \cos^2 x \left(\frac{3}{x} + 2 - \frac{2 \sin x}{\cos x} \right) = \\ &= x^2 e^{2x} \cos x (3 \cos x + 2x \cos x - 2x \sin x). \end{aligned}$$

Λύση 9ης άσκησης: $x = \sqrt{t}$, $y = t - 1/\sqrt{t}$

Εξίσωση εφαπτομένης στο σημείο (x_0, y_0) :

$$y'_0 = \frac{y - y_0}{x - x_0} \quad (1)$$

Όμως

$$y' = \frac{dy}{dx} = \frac{dy/dt}{dx/dt} \quad (2)$$

με

$$\frac{dy}{dt} = 1 + \frac{1}{2t\sqrt{t}} \quad \text{και} \quad \frac{dx}{dt} = \frac{1}{2\sqrt{t}} \quad \text{άρα} \quad \frac{dy}{dx} = 2\sqrt{t} + \frac{1}{t} \quad (3)$$

Για $t = 4$ είναι $x = 2$, $y = 7/2$ δηλαδή από (3) $dy/dx = 17/4$.

Άρα η ζητούμενη εξίσωση, λόγω της (1), θα είναι:

$$\frac{17}{4} = \frac{y - 7/2}{x - 2} \Rightarrow 17x - 4y = 20.$$